

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Bērnu aizsardzības
centrs

E-MODUĻA LIETOŠANAS INSTRUKCIJA

Saturs

Saturs	2
Ievads	3
E-moduļa struktūra	5
Temata struktūra	7
E-moduļa tematu atspoguļojums	10

Levads

Sākotnējo speciālo zināšanu apguvei bērnu tiesību aizsardzības jomā paredzēta 40 akadēmisko stundu (turpmāk - a/h) profesionālās kompetences pilnveides programma, ko veido 3 tematiski savstarpēji saistīti moduļi:

1. E-modulis;
2. klātienes diskusiju modulis;
3. klātienes praktiskā darba modulis.

Šajā dokumentā aprakstīts, kā izmantot e-mācību vidi, lai patstāvīgi apgūtu pirmo moduli.

E-moduļa apjoms ir 16 a/h. Mācību ilgums atkarīgs no mācību dalībnieka iepriekšējās sagatavotības, lasīšanas ātruma un iedziļināšanās pakāpes mācību satura apgūvē.

Mācību programma paredzēta šādām mērķa grupām:

- Valsts un pašvaldības policijas darbinieki un amatpersonas;
- tiesneši, prokurori, advokāti, notāri, Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas amatpersonas, pašvaldību administratīvo komisiju priekšsēdētāji, priekšsēdētāju vietnieki un locekļi vai pašvaldību administratīvo komisiju bērnu lietu apakškomisiju priekšsēdētāji, priekšsēdētāja vietnieki un locekļi;
- bāriņtiesu priekšsēdētāji, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietnieki un locekļi;
- Ieslodzījuma vietu pārvaldes, Valsts probācijas dienesta un sociālās korekcijas izglītības iestāžu (nākotnē arī citas iestādes, kura izveidota ar līdzīgu mērķi) darbinieki;
- Psihologi, kuri strādā ar bērniem;
- Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.¹ panta pirmās daļas 1., 3., 4., 8., 10., 12., 13., 16. punktā minētie speciālisti:
 - ārpusģimenes aprūpes iestādes vadītājs, sociālais darbinieks un sociālais rehabilitētājs;
 - izglītības iestādes vadītājs un vadītāja vietnieks audzināšanas darbā;
 - Izglītības kvalitātes valsts dienesta speciālists;

- pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas vadītājs;
- pašvaldības sociālā dienesta sociālais darbinieks, kurš strādā ar bērniem un ģimenēm;
- sociālais pedagogs;
- sociālā dienesta vadītājs;
- Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas vadītājs.

E-moduļa struktūra

Uzsākot darbu (izvēloties "Skatīt materiālu"), E-modulis tiek atvērts jaunā uznirstošā logā, attēlojot e-moduļa 7 blokus:

- 1) ievada informācija, kurā ietverta šī instrukcija un jēdzienu skaidrojums;
- 2) e-moduļa saturs, kurā interaktīvā veidā var iepazīties ar tematiem un to saturu;
- 3) 1. temats "Tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzībā";
- 4) 2. temats "Bērna labākās intereses un bērna labāko interešu prioritātes princips";
- 5) 3. temats "Bērna līdzdalības princips";
- 6) 4. temats "Starpinstitūciju sadarbība kā bērna tiesību aizsardzības darba organizācijas metode";
- 7) nobeigums.

E-modulī var brīvi pārvietoties no viena bloka uz citu un atgriezties pie iepriekšējā bloka, ja nepieciešams. Blokus pēc vajadzības var atvērt vai savērst, izmantojot katra bloka augšējā labajā stūrī redzamo aplīti, attiecīgi: "+" zīmi bloka atvēršanai un "-" zīmi bloka savēršanai.

Ievadmācības bērnu tiesību aizsardzības jomā

Ievada informācija	+
E-moduļa saturs	+
1. temats "Tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzībā"	+
2. temats "Bērna labākās intereses un bērna labāko interešu prioritātes princips"	+
3. temats "Bērna līdzdalības princips"	+
4. temats "Starpinstitūciju sadarbība kā bērna tiesību aizsardzības darba organizācijas metode"	+
Nobeigums	+

E-moduļa noslēgumā dalībniekam kļūs pieejams noslēguma tests, kurā nepieciešams iegūt 10 no 12 iespējamiem punktiem, lai varētu turpināt apgūt mācību programmu klātienē - diskusiju moduli un praktiskā darba moduli.

Temata struktūra

Katrā tematā iekļautas 5 daļas:

- temata mērķi;
- satura pārskats;
- temata saturs;
- mācību materiāls;
- ieteicamie informācijas avoti.

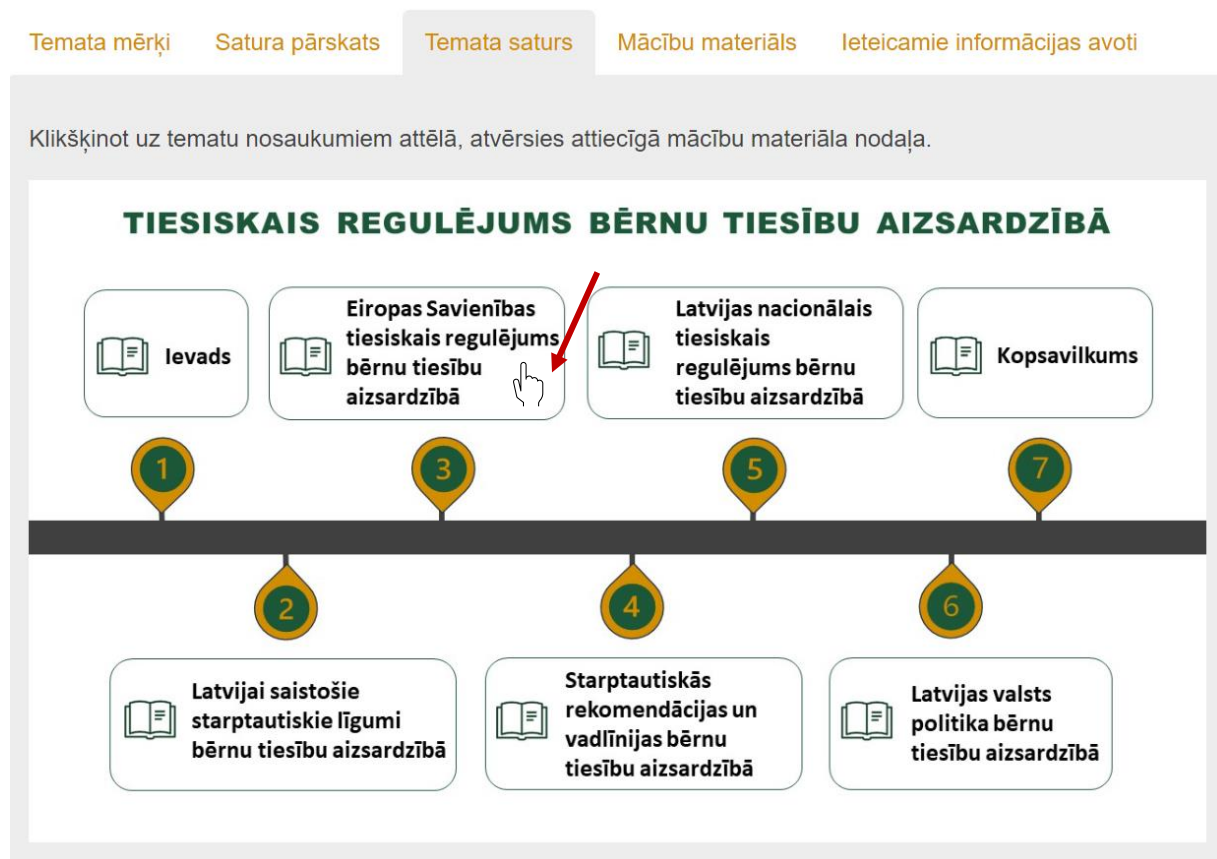
Uz katras daļas virsraksta (dzeltēni oranžā krāsā) var noklikšķināt ar datorpeles kreiso taustiņu, lai lasītu tā saturu.

1.temats "Tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzībā"

[Temata mērķi](#)[Satura pārskats](#)[Temata saturs](#)[Mācību materiāls](#)[Ieteicamie informācijas avoti](#)

1. Sniegt informāciju un priekšstatu par Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem un to nozīmi Latvijas nacionālo tiesību normu piemērošanā.
2. Sniegt informāciju un priekšstatu par Eiropas Savienības tiesisko regulējumu bērnu tiesību aizsardzībā.
3. Sniegt informāciju un priekšstatu par starptautisko organizāciju rekomendāciju un vadlīniju nozīmi, veidiem un saturu.
4. Sniegt informāciju un priekšstatu par Latvijas nacionālo tiesisko regulējumu bērnu tiesību aizsardzībā un galvenajiem konceptiem.
5. Sniegt informāciju un priekšstatu par Latvijas valsts politikas bērnu tiesību aizsardzībā prioritātēm un to mijiedarbību ar Eiropas Savienības un Eiropas padomes stratēģijām.

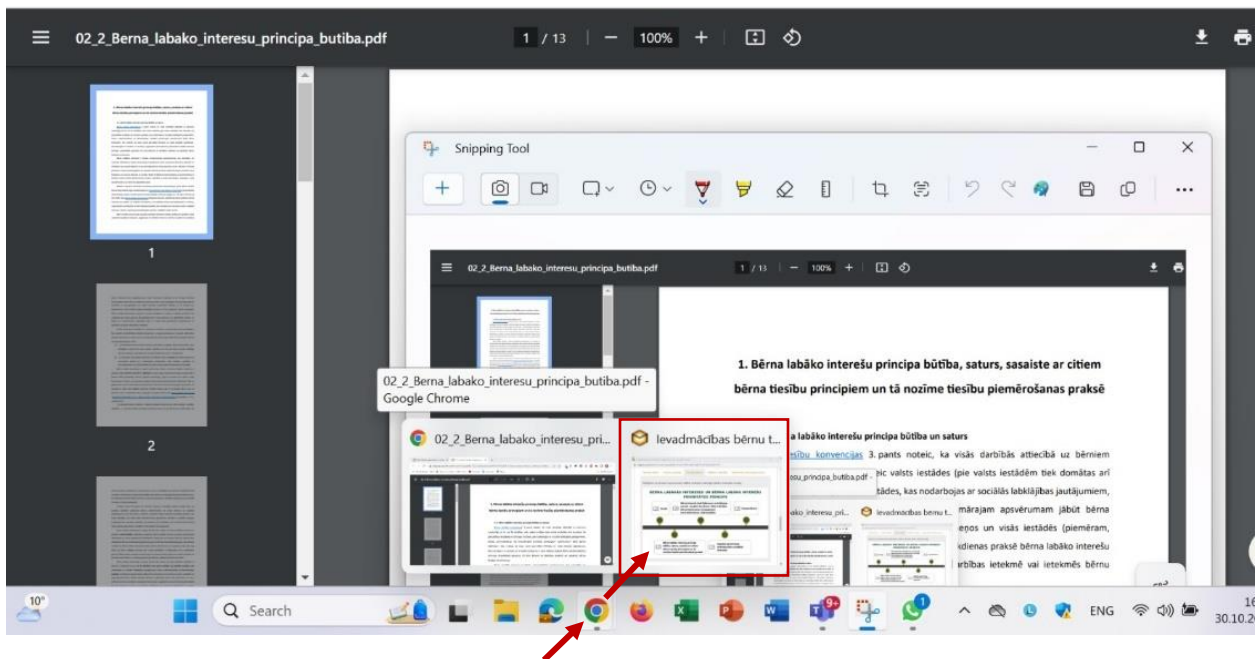
Atverot daļu “Temata saturs”, redzama infografika ar attiecīgajā tematā apskatītajiem apakštematiem. Pārvietojot datorpeles kursoru uz attiecīgā apakštemata virsraksta, parādīsies plauksts attēls un, klikšķinot ar datorpeles kreiso taustiņu, atvērsies mācību materiāls PDF formātā.

Temata daļa “Mācību materiāls” atveras jaunā cilnē interneta pārlūkprogrammā.

Atvērtais E-modulis joprojām ir atvērts – tas redzams citā logā. Lai to atrastu, jāvirza datorpeles kursoru datora ekrāna apakšā esošajai interneta pārlūka ikonai, kuru izmantojāt, lai atvērtu kursu.

E-moduļa tematu atspoguļojums

E-moduļa katrā tematā PDF formātā atrodami 2 temata lasīšanas varianti:

- temata daļā “Mācību materiāls” kopīgs mācību materiāls visam tematam (ievads, satura izklāsts, jautājumi pašpārbaudei, kopsavilkums, ieteicamo informācijas avotu saraksts un atbildes uz pašpārbaudes jautājumiem);
- temata daļā “Temata saturs” tas pats materiāls jau tematiski sadalīts pa failiem, kurus var atvērt, klikšķinot uz atbilstošā apgabala attēlā.

Abi katra temata lasīšanas varianti atveras jaunā cilnē interneta pārlūkā.

Aicinām izvēlēties Jums atbilstošāko lasīšanas veidu un, ja nepieciešams, mācību materiālu saglabāt savā datorā vai izprintēt.

Katrs temata daļā “Mācību materiāls” ievietotais fails veidots pēc vienotas struktūras:

1. Saturs

Mācību materiāla satura rādītājs ļauj ne tikai saprast materiāla struktūru un saturu, bet arī ātri nonākt jebkurā tematā, noklikšķinot uz izvēlētā virsraksta.

Saturs	
Ievads	3
1. Latvijai saistošie starptautiskie līgumi bērnu tiesību aizsardzībā	4
1.1. ANO starptautiskie līgumi	4
1.2. Eiropas Padomes starptautiskie līgumi	9
2. Eiropas Savienības tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzībā	15
3. Starptautiskās rekomendācijas un vadlīnijas bērnu tiesību aizsardzībā	21
4. Latvijas nacionālais tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzībā	31
5. Latvijas valsts politika bērnu tiesību aizsardzībā	47
Kopsavilkums	53
Ieteicamie informācijas avoti	55
Atbildes uz pašnovērtējuma jautājumiem	58

2. **Ievads**, kurā īsi aprakstīts mācību materiāla saturs, mācību mērķi un temata apguvei paredzētais laiks.

3. **Temata satura izklāsts** ir sadalīts apakštematos.

Lai vieglāk orientēties materiālā un pēc nepieciešamības būtu iespējams pārvietoties pa tematiem, katras lapas augšējā labajā stūrī ir uzraksts "SATURS". Noklikšķinot uz tā, ir iespējams atgriezties satura rādītājā.

[SATURS](#)

2. Eiropas Savienības tiesiskais regulējums

Eiropas Savienība ir atzinusi, ka cilvēktiesības, tajā skaitā bērna tiesības, ir Eiropas Savienības tiesību sastāvdaļa. Eiropas Savienības tiesību akti papildina un atbalsta starptautiskos līgumus par bērnu tiesībām, ko ir noslēgusi Eiropas Padome un ANO.

Savukārt tekstā ar zilu krāsu iezīmēti teksti, uz kuriem noklikšķinot, var atvērt jaunā logā vai jaunā cilnē attiecīgo internetā pieejamo materiālu.

1.1. ANO starptautiskie līgumi

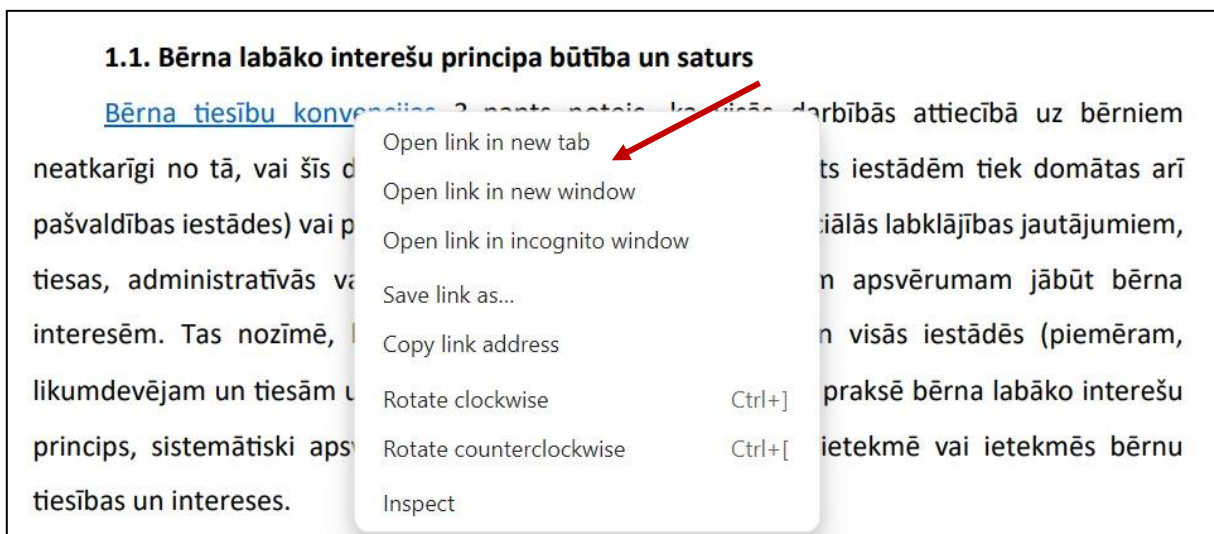
ANO ir pieņēmusi un Latvija ir ratificējusi vairākus starptautiskus līgumus.

ANO 1948. gada [Vispārējā cilvēktiesību deklarācija](#) ir bieži pieminēta, tomēr tā nav starptautisks līgums, bet ANO Ģenerālās Asamblejas apstiprināts deklaratīvs dokuments. Deklarācija apkopo visu civilizēto pasaules valstu akceptētās starptautisko paražu tiesību normas.

Uzbraucot ar kursoru uz saites un nospiežot labo datorpeles taustiņu – atvērsies lodziņš, kurā iespējams izvēlēties, kādā veidā vēlaties atvērt dokumentu:

- jaunā cilnē interneta pārlūkā (Open link in new tab/ Atvērt saiti jaunā cilnē)
- vai kā uznirstošu logu (Open link in new window/ Atvērt saiti jaunā logā).

4. Jautājumi pašpārbaudei ievietoti katra apakštemata beigās.

- Lai nostiprinātu apgūto, atbildiet uz pašpārbaudes jautājumiem patstāvīgi.
- Ja nepieciešams, atgriezieties pie jau izlasītā un meklējiet atbildi.
- Materiāla beigās ir ievietotas arī atbildes uz pašpārbaudes jautājumiem, kuras ieteicams apskatīt tikai tad, kad ir formulēta atbilde uz pašpārbaudes jautājumu, lai salīdzinātu.

5. Kopsavilkums

Kopsavilkumā vēlreiz īsi apkopots galvenais temata saturs.

6. Ieteicamie informācijas avoti

Avoti sakārtoti pa veidiem: literatūra, Eiropas Savienības un starptautiskie normatīvie akti, nacionālie normatīvie akti, pētījumi un citi noderīgi informācijas avoti.

Visiem internetā brīvi pieejamiem avotiem pievienota saite.

Eiropas Savienības un starptautiskie normatīvie akti

- ANO [Vispārējā cilvēktiesību deklarācija](#)
- ANO [Starptautiskais pakts par pilsoņu un politiskajām tiesībām](#)
- ANO [Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām](#)
- ANO [Bērnu tiesību konvencija](#)
- Eiropas Padomes [Konvencija par ārlaulībā dzimušo bērnu tiesisko statusu](#)
- Eiropas Padomes [Konvencija par bērnu adopciju](#)

7. Atbildes uz pašpārbaudes jautājumiem

Atbildes ieteicams apskatīt tikai tad, kad ir formulēta atbilde uz pašpārbaudes jautājumu.